A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2004. december 9. *

A C-460/02. sz. ügyben,

az EK 226. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt a Bírósághoz 2002. december 19-én

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: A. Aresu és M. Huttunen, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

az **Olasz Köztársaság** (képviseli: I. M. Braguglia, meghatalmazotti minőségben, segítője: O. Fiumara vice-avvocato generale dello Stato, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen

* Az eljárás nyelve: olasz.

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: P. Jann tanácselnök, R. Silva de Lapuerta (előadó), K. Lenaerts, S. von Bahr és K. Schiemann bírák

főtanácsnok: P. Léger,
hivatalvezető: M. Múgica Arzamendi főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2004. március 25-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2004. szeptember 9-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Keresetlevelével az Európai Közösségek Bizottsága annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy az Olasz Köztársaság — mivel a közösségi repülőterek földi kiszolgálási piacára való bejutásról szóló 96/67/EK irányelv átültetéséről szóló, 1999. január 13-i 18. sz. törvényrendelet (a GURI rendes kiegészítése 28. sz., 1999. február 24., a továbbiakban: 18/99. sz. törvényrendelet)

— nem határozott meg legfeljebb hétéves időtartamot a földi kiszolgálók kiválasztására vonatkozóan, összhangban az 1996. október 15-i 96/67/EK tanácsi irányelv (HL L 272., 36. o.; magyar nyelvű különkiadás 7. fejezet, 2. kötet, 496. o.) 11. cikke (1) bekezdésének d) pontjával,

— 14. cikkében az ezen irányelv 18. cikkével összeegyeztethetetlen szociális rendelkezést, és

— 20. cikkében az ezen irányelv által nem engedélyezett átmeneti rendszert vezetett be

nem teljesítette a fenti irányelvből eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

A közösségi szabályozás

2 A 96/67 irányelv a közösségi repülőterek földi kiszolgálási piacának fokozatos megnyitását írja elő.

3 Ezen irányelv 2. cikkének e) és f) pontja az alábbiak szerint határozza meg a „földi kiszolgálás" és a „saját kiszolgálás" fogalmát:

„e) »földi kiszolgálás«: a repülőtereken a repülőtér használóinak nyújtott, a mellékletben meghatározott szolgáltatások;

f) »saját kiszolgálás«: amikor a repülőtér-használó közvetlenül biztosítja önmaga számára a földi kiszolgálás egy vagy több fajtáját, és nem köt semmiféle szerződést harmadik féllel e szolgáltatások elvégzésére; e meghatározás értelmében a repülőtér-használók egymás viszonylatában nem tekintendők harmadik félnek, ha:

— az egyiknek többségi tulajdonában van a másik; vagy

— mindegyik egy adott szervezet többségi tulajdonában van."

4 A 96/67 irányelv 6. cikkének (1) bekezdése, továbbá 7. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében,

hogy a közösségi repülőtereken a harmadik fél részére nyújtandó szolgáltatás terén szabad piacra jutást biztosítsanak a földi kiszolgálóknak, valamint biztosítsák a saját kiszolgálás szabad gyakorlását.

5 Ezen irányelv 6. cikkének (2) bekezdése a harmadik fél számára nyújtott földi kiszolgálás piacára való szabad bejutás terén a következő mentességekről rendelkezik:

„(2) A tagállamok korlátozhatják azon jóváhagyott szolgáltatók számát, amelyek a földi kiszolgálás alábbi fajtái alá tartozó szolgáltatásokat nyújthatják:

— poggyász kezelése,

— a forgalmi előtéren előforduló feladatok,

— üzemanyag és olaj kezelése,

— áruk és postai küldemények kezelése, ezen belül az áruk és postai küldemények fizikai kezelése, függetlenül attól, hogy azok bejövők, kimenők vagy azokat a repülőtéri forgalmi épület és a repülőgép között kell továbbítani.

Nem korlátozhatják azonban ezt a számot úgy, hogy az a földi kiszolgálás minden egyes fajtája esetében kettőnél kevesebb legyen."

6 A 96/67 irányelv 9. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„Ha egy adott repülőtéren a zsúfoltságból vagy a helykihasználás fokából eredően a rendelkezésre álló hely vagy kapacitás sajátos korlátai miatt nem lehetséges a piac és/vagy a saját kiszolgálás megnyitása az ezen irányelvben meghatározott mértékben, az érintett tagállam dönthet úgy, hogy:

[...]

b) egyetlen szolgáltató számára fenntartja a földi kiszolgálásnak a 6. cikk (2) bekezdésében említett egy vagy több fajtáját;

[...]"

7 Ugyanezen irányelv 14. cikkének (1) bekezdése lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a földi kiszolgálási piacra való bejutást független hatóság „jóváhagyásának" megszerzésétől tegyék függővé. A rendelkezés így szól:

„(1) A tagállamok a repülőtér irányító szervezetétől független hatóság jóváhagyásának elnyerésétől tehetik függővé a földi kiszolgálók és a saját kiszolgálást végző repülőtér-használók földi kiszolgáló tevékenységét az adott repülőtéren.

Az ilyen jóváhagyás feltételeinek rendezett pénzügyi helyzethez és megfelelő biztosításhoz, a létesítmények, a repülőgépek, a berendezések és a személyzet biztonságához, valamint a környezetvédelemhez és a vonatkozó szociális jogszabályok betartásához kell kapcsolódniuk.

A feltételeknek meg kell felelniük az alábbi alapelveknek:

a) hátrányos megkülönböztetéstől mentesen kell alkalmazni azokat a különböző földi kiszolgálókra és repülőtérhasználókra;

b) kapcsolódniuk kell az elérni kívánt célokhoz;

c) a gyakorlatban nem korlátozhatják az ezen irányelvben meghatározottnál nagyobb mértékben a piacra jutást vagy a saját kiszolgálás szabadságát.

A feltételeket nyilvánosságra kell hozni, és a földi kiszolgálókat vagy a saját kiszolgálást végző repülőtér-használókat előzetesen tájékoztatni kell a jóváhagyási eljárásról."

8 A 96/67 irányelv 18. cikke értelmében:

„Ezen irányelv alkalmazásának sérelme nélkül és a közösségi jog egyéb rendelkezéseinek tiszteletben tartásával a tagállamok megtehetik a szükséges intézkedéseket a munkavállalók jogainak védelme és a környezetvédelem biztosítása érdekében."

A nemzeti szabályozás

9 A 96/67 irányelvet a 18/99. sz. törvényrendelet ültette át az olasz jogba.

10 A törvényrendeletnek a szociális védelmi rendszerre vonatkozó 14. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„(1) A földi kiszolgálási piacra való szabad bejutás biztosítása mellett az e törvényrendelet hatálybalépését követő 30 hónap során biztosítani kell a munkahelyek jelenlegi számának fenntartását, és a korábbi vezetőség által foglalkoztatott személyzet munkaviszonyának folyamatosságát.

(2) A vállalkozás egyes részeinek átruházását kivéve bármely, az A. és B. mellékletben felsorolt, a földi kiszolgálás alá tartozó szolgáltatások egy vagy több fajtájára vonatkozó tevékenység átruházása magában foglalja, hogy a korábbi szolgáltató átadja az érintettek által megjelölt és a munkavállalók szakszervezetei által jóváhagyott személyzetet a következő szolgáltató részére a forgalom nagyságával vagy az utóbbi által átvett tevékenység terjedelmével arányos mértékben."

11 Ugyanezen törvényrendelet 20. cikke a következő átmeneti rendelkezést tartalmazza:

„A földi kiszolgáló személyzet 1998. november 19-én hatályos szerződéses viszonyai — amelyek többféle szervezeti és szerződéses rendszerről rendelkeznek — a vonatkozó szerződések lejáratának időpontjáig a szerződés meghosszabbításának lehetősége nélkül, de legfeljebb hat évig hatályban maradnak."

A pert megelőző eljárás

12 Egy hozzá benyújtott panaszt követően a Bizottság megállapította, hogy az olasz szabályozás több szempontból nincs összhangban a közösségi joggal. Ezért 2000. május 3-án kelt levelében írásbeli felszólítást intézett az Olasz Köztársasághoz. Az olasz kormány erre 2000. július 18-án kelt feljegyzésével válaszolt.

13 Tekintettel arra, hogy a válasz nem volt kielégítő, a Bizottság 2001. július 24-én indokolással ellátott véleményt küldött az Olasz Köztársaságnak. Az olasz kormány

erre 2001. október 31-én kelt levelével válaszolt. Ezt a válaszlevelet egy másik, 2001. december 5-én kelt közlés követte.

14 Ezt követően több találkozóra került sor a Bizottság illetékes szolgálatainak munkatársai és az olasz Infrastruktúra- és Közlekedési Minisztérium szakértői között, amelyek folyamán az olasz kormány a 18/99. sz. törvényrendelet módosítására irányuló javaslatokat tett. Mivel a Bizottság semmilyen más tájékoztatást nem kapott, benyújtotta jelen keresetét.

A keresetről

Az első kifogásról

15 2004. január 19-én kelt levelében az olasz kormány arról tájékoztatta a Bíróságot, hogy a 18/99. sz. törvényrendelet 11. cikkének (1) bekezdését módosította a 2003. okbóber 31-i, 306. sz. törvény (GURI, 2003. november 15.). Ilyen körülmények között a Bizottság 2004. március 23-án kelt levelében az első kifogás tekintetében elállt keresetétől, miközben továbbra is fenntartotta igényét, hogy kötelezzék az alperest a költségek viselésére.

A második kifogásról

A felek érvei

16 A Bizottság álláspontja szerint a 18/99. sz. törvényrendelet 14. cikke összeegyeztethetlen a 96/67 irányelvvel, mivel arra kötelezi a földi kiszolgálókat, hogy biztosítsák a korábbi szolgáltató által foglalkoztatott személyzet átadását e szolgáltató utódja részére a forgalom nagyságával vagy az utóbbi által átvett tevékenység terjedelmével arányos mértékben minden olyan esetben, amikor a fenti rendelet mellékleteiben felsorolt, a földi kiszolgálás körébe tartozó szolgáltatások egy vagy több fajtájában a „tevékenység átruházására" kerül sor.

17 A Bizottság hangsúlyozza, hogy a 96/67 irányelv 18. cikke megengedi a munkavállalók jogainak védelme érdekében hozott intézkedéseket, amennyiben azok a földi kiszolgálás tekintetében nem ellentétesek az irányelv hatékony érvényesülésével. A 18/99. sz. törvényrendelet 14. cikkének (1) bekezdése nyilvánvalóan meghaladja a 2001. március 12-i 2001/23/EK tanácsi irányelv (HL L 82., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 4. kötet, 98. o.) által egységes szerkezetbe foglalt, az 1998. június 29-i 98/50/EK tanácsi irányelvvel (HL L 201., 88. o.) módosított, a munkavállalók jogainak a vállalkozások, üzletek vagy ezek részeinek átruházása esetén történő védelmére vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1977. február 14-i 77/187/EGK tanácsi irányelvben (HL L 61., 26. o.) biztosított védelmet.

18 A Bizottság értékelése szerint a jelen esetben vitatotthoz hasonló nemzeti rendelkezés a 96/67 irányelv 18. cikke alapján csak akkor lenne igazolható, ha azt a 2001/23 irányelv szerinti vállalkozásátruházásra alkalmaznák. Ez utóbbi irányelv akkor alkalmazható, ha az átruházás gazdasági egységre, azaz egy meghatározott

célkitűzés megvalósítása érdekében folytatott gazdasági tevékenység gyakorlását lehetővé tévő személyek és vagyontárgyak szervezett csoportjára vonatkozik. Mindazonáltal annak eldöntése céljából, hogy a gazdasági egység átruházásának sajátosságai fennállnak-e, figyelembe kell venni a szóban forgó átruházásra jellemző valamennyi tényleges körülményt.

19 A Bizottság szerint önmagában az a tény, hogy a korábbi és az új szolgáltató által nyújtott szolgáltatások hasonlóak, nem vezethet arra a következtetésre, hogy a két vállalkozás között gazdasági egység átruházására került sor. A gazdasági egység nem csupán az általa végzett tevékenységek körére korlátozódik, létét más tényezők is meghatározzák, úgymint személyzete, vezetősége, a munkavégzés megszervezésének módja, továbbá az ügyvezetés módszere és eszközei.

20 A Bizottság emlékeztet arra, hogy ahhoz, hogy vállalkozásátruházásról lehessen szó, jelen esetben hiányzik a vállalkozás átruházásának kulcseleme, nevezetesen a kifejezett vagy hallgatólagos megegyezésen alapuló megállapodás vagy hatósági aktus. Az új szolgáltató a repülőtéri struktúrákhoz külön jogcím alapján nyer hozzáférést, függetlenül az előző szolgáltatóval létesített bármilyen jogviszonytól vagy kapcsolattól. Ez a jogcím az érintett repülőtér üzemeltetőjével kötött szerződés megkötéséből származik.

21 A Bizottság úgy értékeli, hogy az olasz kormány által elfogadott intézkedés az állam által viselt szociális terheknek az új szolgáltatóra történő tényleges átruházását vonja maga után, és ez utóbbi így hátrányos helyzetbe kerül. Amennyiben a nemzeti hatóságok a földi kiszolgálás liberalizációja folyamán szociális rendelkezést kívánnak elfogadni, erre a 96/67 irányelv 18. cikke megfelelő jogi alapot nyújthat, de kizárólag akkor, ha a szóban forgó rendelkezések tiszteletben tartják az irányelv szellemét és a közösségi jog általános elveit.

22 A Bizottság álláspontja szerint a 18/99. sz. törvényrendelet 14. cikke megakadályozza a piacra bejutni szándékozó szolgáltatókat abban, hogy kiválasszák saját személyzetüket, és következésképpen megválasszák az általuk nyújtani kívánt szolgáltatások megszervezésének módját annak érdekében, hogy tevékenységüket ezen a piacon gyakorolni tudják. A 96/67 irányelv célja pontosan az, hogy a korábban zárt és monopolisztikus piacokon támogassa a versenyt a légitársaságok üzemelési költségeinek csökkentésével, továbbá a repülőtér-használók számára nyújtott szolgáltatások minőségének javításával.

23 Az olasz kormány rámutat arra, hogy a 96/67 irányelv mérlegelési lehetőséget enged a tagállamoknak az új rendszer bevezetéséhez szükséges rendelkezések meghozatalának módjára és időzítésére vonatkozóan az egyes tagállamok egyedi körülményeinek figyelembevételével. A nemzeti jogalkotó erre tekintettel fogadta el a vitatott jogszabályt, figyelembe véve, hogy a piacra való szabad bejutás összeegyeztethető a közösségi repülőterek megfelelő működésével, és az fokozatosan, valamint az ágazat követelményeihez is alkalmazkodva érhető el. A 18/99. törvényrendelet 14. cikkében meghatározott szociális védelmi rendelkezések nem akadályozzák a földi kiszolgálási ágazat liberalizációját, és a 96/67 irányelv 18. cikkében az államra ruházott hatáskör tényleges gyakorlásának felelnek meg.

24 Az olasz kormány úgy értékeli, hogy az ezen irányelv, továbbá a közösségi jog egyéb — különösen a munkavállalók jogainak a vállalkozások átruházása esetén történő védelmére vonatkozó — rendelkezéseinek tiszteletben tartása nem jelenti azt, hogy a tagállamok által nyújtható védelem szintjének kizárólag a közösségi szintű jogharmonizáció által megengedett határokon belül kell maradnia. Amennyiben ez így lenne, a 96/67 irányelv 18. cikke célját vesztené, hiszen semmilyen mozgásteret nem adna a tagállamoknak arra, hogy olyan biztosítékot ajánljanak a munkavállalóknak, amely a közösségi jog alapján már nem lenne megadható.

25 Az olasz kormány szerint ez utóbbi rendelkezés helyes értelmezése alapján az ilyen, jellege alapján „kiegészítő" biztosíték nem tekinthető a 96/67 irányelvben rögzített különös, illetve az egyéb közösségi aktusokkal létrehozott általános közösségi jog megsértésének. Amennyiben a munkavállalók hatékony védelme kizárólag pénzügyi terhek kivetésével és a munkáltató kötelezésével valósítható meg, jogosságát az érintett érdekek összehasonlító és méltányos elemzésével kell megítélni.

26 Az olasz kormány továbbá úgy értékeli, hogy amennyiben a szolgáltatás ugyanolyan vagy legalábbis hasonló ahhoz, mint amilyet a korábbi szolgáltató nyújtott, a vállalkozás átruházásának meghatározásához szükséges legfontosabb feltétel nem szükségszerűen az eszmei és dologi javak átvétele. Valamely tevékenység oly módon történő megszervezése, hogy közgazdasági megközelítésben lényegében a tevékenységek átvétele történik, szintén az „átruházás" fogalmának hatálya alá tartozik.

27 Az olasz kormány hangsúlyozza, hogy az érintett ágazat különleges jellemzőinek, továbbá a szóban forgó vállalkozások felépítésének figyelembevételével a repülőtéri „tevékenységek" átruházása a „vállalkozásátruházás" tágabb fogalma alá tartozhat. Valójában pontosan az egyik szolgáltatóról a másikra átszálló tevékenység folyamatossága az, ami ezt az esetet a vállalkozásátruházással teljes mértékben összehasonlíthatóvá teszi.

28 Az olasz kormány szerint, noha a 18/99. sz. törvényrendelet 14. cikke kifejezetten „a földi kiszolgálás alá tartozó szolgáltatások egy vagy több fajtájára vonatkozó tevékenység átruházásra" utal, nyilvánvaló az, hogy a gyakorlatban az ilyen átruházást az új szolgáltató tevékenységéhez szükséges egyes vagyoni javak és struktúrák tényleges átvétele kíséri. Ilyen körülmények között a vállalkozás egy részének átruházásáról van szó, vagy legalábbis a vállalkozás tevékenységének utódlásáról, ami lényegében megfelel az átruházás feltételeinek. Következésképpen jogszerű volt az érintett nemzeti jogalkotó részéről az a törekvés, hogy a munkavállalók érdekeit az egymással szembenálló érdekek közötti ésszerű kompromisszum megállapításával biztosítsa.

29 Ami azt az érvelést illeti, miszerint a 96/67 irányelv átültetése a nemzeti jogrendbe a verseny torzulását eredményezheti a repülőtéri szolgáltatások piacán a már létező vállalkozások javára és a lehetséges versenytársak hátrányára, az olasz kormány megjegyzi, hogy a szabad verseny elvével összhangban az érintett vállalkozások a vonatkozó — bár korlátozó jellegű — szociális jogszabályok alapján tényleges esélyegyenlőséget élveznek.

A Bíróság álláspontja

30 Érvelésében az olasz kormány lényegében úgy értékeli, hogy a 18/99. sz. törvényrendelet 14. cikkének jogalapja a 96/67 irányelv 18. cikke, és hogy a vitatott rendelkezés a 2001/23 irányelv hatálya alá tartozik.

31 Ami azt illeti, hogy az említett 14. cikk megfelel-e a 96/67 irányelvnek, és tekintettel az utóbbi 18. cikkének szövegére, ezen irányelv (24) preambulumbekezdése rögzíti, hogy a tagállamok megőrzik hatáskörüket arra, hogy megfelelő szinten biztosíthassák a földi kiszolgálást végző vállalkozások személyzete számára a szociális védelmet.

32 Amint azt a főtanácsnok indítványának 33. pontjában helyesen kifejti, a „megfelelő szintű" fordulatot illetően meg kell jegyezni, hogy az említett hatáskör nem képez korlátlan szabályozási hatáskört, és azt úgy kell gyakorolni, hogy ne veszélyeztesse a 96/67 irányelv hatékony érvényesülését és célkitűzéseit. Mint ahogyan arra a Bíróság

a C-363/01. sz., Flughafen Hannover-Langenhagen ügyben 2003. október 16-án hozott ítélete (EBHT 2003., I-11893. o.) 43. pontjában rámutatott, az irányelv célja a földi kiszolgálási piac megnyitásának biztosítása, aminek ezen irányelv (5) preambulumbekezdése szerint különösen elő kell segítenie a légitársaságok üzemelési költségeinek csökkentését.

33 Ezzel szemben a 96/67 irányelv 18. cikkének az olasz kormány által adott értelmezése, különösen a szociális tárgyú megfontolások figyelembevéte tekintetében nagymértékben megnehezítené az új szolgáltatók számára a földi kiszolgálási piacra való bejutást, mivel a korábbi szolgáltató által foglalkoztatott személyzet átvételére kötelezi őket. Következésképpen a repülőtéri infrastruktúra hatékony kihasználása és a repülőtér-használóknak nyújtott szolgáltatások költségeinek csökkentése veszélybe kerülne.

34 Ugyanis az érintett vállalkozásokat a 18/99. sz. törvényrendelet 14. cikke alapján terhelő, a korábbi szolgáltató személyzetének átvételére irányuló kötelezettség hátrányos helyzetbe hozza a már létező vállalkozásokkal szemben a lehetséges új versenytársakat, és veszélyezteti a földi kiszolgálási piacok megnyitását, ezáltal sérti a 96/67 irányelv hatékonyságát.

35 Következésképpen a vitatott szabályozás hátráltatja az irányelv által elérni kívánt cél megvalósulását, nevezetesen az érintett piacok megnyitását, és az ágazatban a közösségen belüli verseny megfelelő feltételeinek kialakítását.

36 Mivel a vitatott szabályozás a 96/67 irányelvvel összeegyeztethetetlen, nem releváns az olasz kormány azon állítása, hogy a 18/99. sz. törvényrendelet 14. cikke nem ellentétes a 2001/23 irányelvvel.

37 Mindenesetre az olasz kormány nem tarthatja fenn azon álláspontját, miszerint e törvényrendelet 14. cikke a 2001/23 irányelv hatálya alá tartozó „tevékenységátruházás" fogalmán alapul.

38 Meg kell jegyezni, hogy ezen irányelv 1. cikkének (1) bekezdése értelmében ezt az irányelvet kell alkalmazni valamely vállalkozás, üzlet vagy ezek egy részének más munkáltató részére szerződés alapján történő átruházása vagy összefonódása esetén. A Bíróság ítélkezési gyakorlata e tekintetben azt mutatja, hogy az irányelv szerinti átruházás meglétének megállapításához szükséges meghatározó feltétel az, hogy a szóban forgó gazdasági egység megőrzi-e azonosságát, amelyet többek között az is mutat, hogy működését ténylegesen folytatja vagy újrakezdi (lásd különösen a 24/85. sz. Spijkers-ügyben 1986. március 18-án hozott ítélet [EBHT 1986., 1119. o.] 11. és 12. pontját, továbbá a C-13/95. sz. Süzen-ügyben 1997. március 11-én hozott ítélet [EBHT 1997., I-1259. o.] 10. pontját).

39 A Bíróság úgy ítélte meg, annak elbírálása során, hogy a gazdasági egység átruházásának feltételei teljesülnek-e, figyelembe kell venni a szóban forgó műveletet jellemző valamennyi körülményt, ideértve különösen a vállalkozás vagy üzlet típusát, azt, hogy a dologi javak — úgymint az épületek és az ingóságok — átruházásra kerülnek-e, az eszmei javak átruházáskori értékét, azt, hogy a munkavállalók többségét, továbbá a vásárlókört az új munkáltató átveszi-e, az átruházás előtti és azt követő tevékenységek közötti hasonlóság fokát, valamint azt az időtartamot, amely alatt a fenti tevékenységek végzését esetleg felfüggesztették. Ezek a tényezők azonban az elvégzendő összesített értékelésnek csak egyes alkotóelemei, ezért önmagukban nem értékelhetők (lásd e tekintetben a fent hivatkozott Spijkers-ügyben hozott ítélet 13. pontját és a fent hivatkozott Süzen-ügyben hozott ítélet 14. pontját).

40 Az említett ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy a 2001/23 irányelv szerinti vállalkozás, üzlet vagy ezek egy részének átruházása megvalósulásának megállapításához szükséges egyes feltételek fontossága több tényező függvényében változik.

41 Következésképpen meg kell állapítani, hogy kizárólag a földi kiszolgálás alá tartozó szolgáltatások egy vagy több fajtájával összefüggő egyes tevékenységátruházások sajátosságai alapján állapítható meg, hogy a kérdéses ügylet az említett irányelv értelmében átruházásnak minősül-e.

42 Meg kell állapítani, hogy a 18/99. sz. törvényrendelet 14. cikke, az adott művelet jellemzőitől függetlenül, a szóban forgó ágazat „valamennyi tevékenységátruházására" vonatkozik, továbbá azt, hogy az említett ítélkezési gyakorlat értelmében az átruházás ilyen meghatározása nyilvánvalóan meghaladja a 2001/23 irányelvben rögzített fogalmat, amint azt a Bíróság értelmezte.

43 Ezért meg kell állapítani, hogy a második kifogás megalapozott, tekintettel arra, hogy a 18/99. sz. törvényrendelet 14. cikkében meghatározott szociális védelmi rendszer összeegyeztethetetlen a 96/67 irányelvvel.

A harmadik kifogásról

44 A Bizottság úgy értékeli, hogy a 18/99. sz. törvényrendelet 20. cikke összeegyeztethetetlen a 96/67 irányelvvel, mivel e cikk megengedi a különleges szervezeti rendszerű vállalkozások számára azt, hogy az ezen irányelv rendelkezéseinek

megfelelően kiválasztott és/vagy jóváhagyott szolgáltatókkal párhuzamosan saját kiszolgálást végezzenek.

45 A Bizottság megjegyzi, hogy az említett törvényrendelet 20. cikke az 1998. november 19-én érvényben lévő olyan munkaszerződésekre utal, amelyek többféle szervezeti és szerződéses rendszerről rendelkeznek. Ezek a munkaszerződések vonatkoznak a 96/67 irányelvben nem érintett, saját kiszolgálást végző repülőtér-használók személyzetére is. Ezek a szerződések jelenlegi formájukban lejáratuk időpontjáig, de legfeljebb hat évig hatályban maradnak. Így ezek a vállalkozások gyakorlatilag jóváhagyást kapnak arra, hogy más szolgáltatókkal párhuzamosan nyújtsanak szolgáltatásokat a saját kiszolgálás és a harmadik félnek nyújtott szolgáltatások terén.

46 A Bizottság szerint az irányelv világosan meghatározza a földi kiszolgálást nyújtó vállalkozások azon fajtáit, amelyek magukat harmadik fél számára szolgáltatást nyújtó földi kiszolgálónak, vagy saját kiszolgálást végző repülőtér-használónak tekinthetik. Azok a gazdasági egységek, amelyek a 96/67 irányelv 2. cikkének f) pontjában meghatározott, a saját kiszolgálásra vonatkozó feltételeket nem teljesítik, csak harmadik fél számára szolgáltatást nyújtó kiszolgálóként működhetnek. Továbbá ezen irányelv 6. és 7. cikke kötelezettséget állapít meg a saját kiszolgálást végző repülőtér-használók és a harmadik fél számára szolgáltatást nyújtó kiszolgálók kiválasztási eljárására vonatkozóan.

47 A Bizottság a fentieken túl megállapítja, hogy a 96/67 irányelv nem határoz meg átmeneti intézkedéseket a más szervezeti rendszerű vállalkozások számára. A szerződéses viszonyok érvényességét a vonatkozó szabályozás alapján, különösen ezen irányelv rendelkezései alapján kell megítélni. A nemzeti jogalkotó nem hozhat a szerződéses viszonyok érvényességének maximális időtartamára vonatkozó rendelkezést, ez ugyanis azt jelentené, hogy ezekre a viszonyokra nem vonatkoznak az ezen irányelv rendelkezéseiben meghatározott kötelezettségek.

48 Az olasz kormány szerint a vitatott jogszabály hatálya nem csupán átmeneti, hanem nagyon korlátozott is. Helyes értelmezése szerint ez a szerzett jogokat rövid ideig, nevezetesen a szóban forgó szerződések lejártáig, de legfeljebb hat évig védő jogszabály. Továbbá az olasz kormány feltehetőleg javasolni fogja, hogy a közösségi rendelkezéseket átültető következő éves törvény keretén belül azt hatályon kívül helyezzék.

A Bíróság álláspontja

49 Meg kell állapítani, hogy a 96/67 irányelv egyértelműen meghatározza azon vállalkozások fajtáit, amelyek harmadik fél számára szolgáltatást nyújtó földi kiszolgálóknak, illetve saját kiszolgálást végző repülőtér-használóknak minősülhetnek. Ebből következik, hogy az ezen irányelvben meghatározott, a saját kiszolgálás feltételeit nem teljesítő gazdasági egységek csak harmadik fél számára szolgáltatást nyújtó kiszolgálóként működhetnek. Ezen kívül — mint ahogyan ezt a főtanácsnok is helyesen hangsúlyozza indítványának 49. pontjában — az irányelv e téren nem ad lehetőséget a tagállamok számára átmeneti rendelkezések meghozatalára.

50 Az ilyen átmeneti rendelkezések meghozatalával a 18/99. sz. törvényrendelet 20. cikke a 96/67 irányelvvel összeegyeztethetetlen szabályozást vezet be.

51 A Bizottság kifogása tehát megalapozott.

52 A fentiekből következően meg kell állapítani, hogy az Olasz Köztársaság — mivel 18/99. sz. törvényrendelet 14. cikkében a 96/67 irányelv 18. cikkével összeegyezhetetlen szociális rendelkezést és 20. cikkében ezen irányelv által nem engedélyezett átmeneti rendszert vezetett be — nem teljesítette a fenti irányelvből eredő kötelezettségeit.

A költségekről

53 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Az Olasz Köztársaságot, mivel pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

1) **Az Olasz Köztársaság — mivel a közösségi repülőterek földi kiszolgálási piacára való bejutásról szóló 96/67/EK irányelv átültetéséről szóló, 1999. január 13-i 18. sz. törvényrendelet 14. cikkében az 1996. október 15-i 96/67/EK tanácsi irányelv 18. cikkével összeegyezhetetlen szociális rendelkezést, illetve 20. cikkében ezen irányelv által nem engedélyezett átmeneti rendszert vezetett be — nem teljesítette a fenti irányelvből eredő kötelezettségeit.**

2) **A Bíróság az Olasz Köztársaságot kötelezi a költségek viselésére.**

Aláírások